

- Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Молодь і технічний прогрес в АПВ». 2024 конкурентоспроможність сільського господарства ЄС. Аграрна політика Європейського Союзу: виклики і перспективи: монографія / За ред. Т. Зінчук. Київ: Центр навчальної літератури, 2019 С. 152-162. http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/3369/1/Polityka_orhanichnoho.pdf.
2. Рекомендації комітетських слухань на тему: «Державна підтримка аграрного сектору 2024. Державні та недержавні фонди і механізми» <https://komagropolit.rada.gov.ua/documents/sluhannja/75427.html>
 3. Антощенко В.В., Копитко О.В. Державне регулювання і підтримка молочної галузі в умовах євроінтеграції. Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, Серія „Економічні науки”. № 4, 2018 р. С.201-210.

УДК 338.24.021.8 338.24.021.8

СТАЛИЙ РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ ТА ІОТ

**Глянь Т.І. здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії;
Антощенко В. В. д.е.н., доц.**

Державний біотехнологічний університет

У роботі обґрунтовано концепцію Internet of Thing або IoT, яка передбачає об'єднання різних фізичних пристроїв через інтернет, дозволяючи їм взаємодіяти та обмінюватися даними.

Сталий розвиток – поняття не нове, цей термін було запроваджено ще 1987 року у звіті Our Common Future (Наше спільне майбутнє), підготовленому Всесвітньою комісією Організації Об'єднаних Націй (ООН) з питань довкілля та розвитку. Сталий розвиток має вирішальне значення для збереження життя на нашій планеті. Щоб його досягти, необхідні реальні кроки в таких напрямках, як скорочення кількості відходів, збереження природних ресурсів та збереження екосистем. На щастя, уряди різних країн, комерційні компанії та прості люди єдині у своєму прагненні цього досягти. І технології покликані зіграти у цьому процесі важливу роль [1, с.296]. Галузі шукають нові способи використання енергії, розширюючи виробництво відновлюваних джерел енергії та розробляючи більш екологічно чисті транспортні засоби, будинки та комерційні структури. Але без точних та оперативних даних, які б дозволили оцінити результат цих змін, ми не зможемо дізнатися, наскільки вірно обрано напрям. Агросектор активно змінюється і розвивається. І основний акцент зроблено на поступовий відхід від ручної праці на користь автоматизованих і функціональних рішень. За останні два десятиліття доступність та асортимент інтелектуальних споживчих пристроїв різко зросли, особливо підвищилося використання різних типів промислових пристроїв IoT. Ці пристрої дозволяють стежити за температурою, опадами та життям дикої природи та збирати цінні дані, навіть у найвіддаленіших куточках планети. Пристрої IoT допомагають урядовим органам відстежувати протиправну діяльність (браконьєрство, незаконну заготівлю деревини в лісах, видобування природних ресурсів) і вживати заходів для її припинення [2].

Поява IoT (Internet of things) була передбачена відомим фізиком Миколою Тесла ще 1926 року. У його уявленні саме радіо мало стати «великим мозком», до якого зможуть підключатися різні пристрої. Це сталося, але не так швидко. І якщо вірити історії, то трапилося досить випадково. Джон Ромки – один із творців протоколу TCP/IP, спробував підключити тостер Sunbeam Deluxe ARC до інтернету через мережу TCP/IP. Підключення спрацювало і він зміг керувати ним через просту інформаційну базу SNMP MIB. На той момент була доступна лише одна функція – це включення та виключення. Так 1990 року з'явилася перша інтернет річ. У порівнянні з цим зараз ми маємо значно більше контролю над приладами, якими користуємося, а багато з цих приладів працюють в автономному режимі. Інтернет речей – це безліч пристроїв з вбудованими датчиками та виконавчими механізмами, які об'єднані між собою через провідні та бездротові мережі. Огляд ключових компонентів Інтернет речей (IoT), кожен із яких відіграє важливу роль у його функціонуванні представлено в табл.1

Таблиця 1. Ключові компоненти IoT

Компоненти	Характеристика
Пристрої	сенсори для збору даних із навколишнього середовища: температура, вологість, світло, рух, а також пристрої, що виконують дії на основі отриманих даних: увімкнення світла або регулювання температури.
Зв'язок	мережеві протоколи та інші технології для обміну відомостями між основними компонентами та центральними системами.
Обробка інформації	хмарні платформи, що забезпечують зберігання й аналіз даних у реальному часі, а також аналітичні інструменти для виявлення закономірностей і прогнозування.
Інтерфейси	для користувача інтернет речей IoT це мобільні та веб застосунки, що надають доступ до даних, управління пристроями та налаштування параметрів, а також програмні інтерфейси для взаємодії між різними системами та додатками.
Безпека	шифрування інформації для захисту від несанкціонованого доступу, а також механізми, що обмежують неавторизованих користувачів.

Мережа IoT – це концепція, яка дала змогу зробити значний крок у галузі технологій. Вона змінила сам спосіб взаємодії людини з навколишнім світом. Це підвищило продуктивність та енергоефективність різних секторів, а головне, автоматизувало більшість процесів, скорочуючи обсяги ручної праці. Сучасне сільське господарство стрімко розвивається і на перший план виходять інноваційні технології, такі як Інтернет речей (IoT) та штучний інтелект (AI). Ці технології поєднуються в концепцію AIoT (Artificial Intelligence of Things), яка обіцяє революціонізувати аграрний сектор. Розумне сільське господарство дозволяє значно підвищити рівень продуктивності сільського господарства, оптимізувати ресурси та покращити якість продукції [3, с.145]. Введення AIoT у сільське господарство може допомогти у вирішенні глобальних проблем, таких як нестача продовольства та зміна клімату.

Переваги інтернету речей численні, але один із головних плюсів у реалізації цієї концепції – сталий розвиток, що особливо важливо для представників агросектору. Активне збільшення обсягів продукції на тлі

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Молодь і технічний прогрес в АПВ». 2024 скорочення витрат на її вирощування дає змогу повернути всі витрати на оптимізацію процесів. IoT технології дають можливість точніше, ефективніше й раціональніше управляти водними та земельними ресурсами, скоротити використання хімічних добрив і пестицидів.

Список використаних джерел

1. Антощенкова В. В., Глянть Т.І. Історичний аспект сталого розвитку в умовах глобалізації. Економічний аналіз. 2024. Том 34. № 1. С. 291-298.
2. Інтернет речей (IoT): що це та його використання в сільському господарстві. URL: <https://weagro.com.ua/blog/internet-rechej-iot-shho-cze-ta-jogo-vukorystannya-v-silskomu-gospodarstvi/>
3. Онегіна В.М., Антощенкова В.В. Основи глобальної продовольчої безпеки. «Духовність особистості: методологія, теорія і практика». Volume 1 2022. С.140-149. DOI: <https://doi.org/10.33216/2220-6310-2022-103-1-6-140-149>.

УДК 336.71:005.35

МОДЕЛІ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

**Дейнега М.В. здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії;
Антощенкова В.В. д.е.н., доц.,**

Державний біотехнологічний університет

У роботі обґрунтовано особливості та виявлено характерні риси американської, європейської, японської, латиноамериканської моделей корпоративної соціальної відповідальності.

Практичне застосування моделей соціальної відповідальності бізнесу визначається рівнем розвитку країн та їх законодавства, пов'язане з історичними, національними та культурними особливостями. Дослідники розрізняють чотири моделі корпоративної соціальної відповідальності: американську, європейську, латиноамериканську та японську (азіатську).

У рамках американської моделі КСВ пріоритет серед стейкхолдерів мають акціонери, інвестори. Що стосується ставлення компаній до місцевої спільноти та інших зацікавлених сторін суспільного середовища, то тут переважає філантропічна спрямованість. Держава законодавчо заохочує реалізацію компаніями заходів у сфері КСВ через надання таким компаніям режиму найбільшого сприяння. Наприклад, штрафи компаній можуть бути зменшеними або повністю скасовані, якщо вони здійснюють ефективне соціальне інвестування. Прийнятий Конгресом США Акт про реінвестиції в місцеве співтовариство (CRA – Community Reinvestment Act) пропонує американським банкам інвестувати кошти в проекти, що мають на меті розвиток місцевої соціальної інфраструктури та спрямовані на підтримку належного стану навколишнього середовища [1, с.8]. За результатами подібних реінвестиційних заходів щорічно складається рейтинг банків США, які були ранжировані за критерієм фінансової активності у сфері соціального інвестування. У свою чергу,